

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

The Study of University Teachers' Desired Characteristics in English Language Teaching and Learning as Perceived by Yala Rajabhat University Students

วรเวทย์พิลิษ ยศศิริ* นิชาภัทรชย์ รัชชาติ มูฮำหมัดสุกรี ฮะยีสะนิ นิปัทมา การะมีแน
จิตสุดา ละอองผล สมิทธี วงศ์วิวัฒน์ วันทนี แสงคล้ายเจริญ และ Mercy T. Concepcion
Varavejbhis Yossiri*, Nicharphat Rawichart, Muhammadsukree Hayeesani,
Nipattama Karaminae, Jitsuda Laongpol, Smith Vongsvivut,
Wantanee Saengklaijaroen and Mercy T. Concepcion

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
133 ถนนเทศบาล 3 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000
Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University
133 Tessabarn 3 Rd., Sateng, Mueang, Yala 95000

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ที่
พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ประชากรคือนักศึกษาหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 208 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม ซึ่งคำถามประกอบไปด้วย 4 ด้าน คือ
1) ด้านการสอน 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านคุณธรรมและสังคม และ 4) ด้านการปฏิบัติตน
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ด้านวิชาการ
ด้านการสอน ด้านคุณธรรมและสังคม และด้านการปฏิบัติตน ในระดับมากเท่ากันทุกด้าน
แต่เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ด้านคุณธรรมและสังคม ซึ่งการมีความรับผิดชอบและ
ตรงต่อเวลา เป็นประเด็นที่นักศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตน

*Corresponding Author. Email: varavejbhis.y@yru.ac.th

ได้แก่ความเชื่อมั่นในตนเอง คล่องแคล่ว ว่องไว และประดีแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้อาจารย์มีการวางแผนและหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ อาทิ การวางแผนการสอน เทคนิคการสอน และการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและทำให้อาจารย์มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในทุก ๆ ด้าน

คำสำคัญ : อาจารย์ คุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ การเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษ

Abstract

This paper aimed at studying the university teachers' desired characteristics in English language teaching and learning. Undergraduate English major students were purposely specified to be the research participant. Questionnaire was distributed to 208 first to fourth-year EFL students. The questionnaire comprised of four factors including teaching, academic, Ethic and social, and behavior. The results revealed that four factors are equally important at the high level. However, when each item of four factors was compared, it is found that responsibility and punctuality are at the highest level and followed by self-confidence, active, and agility and neat, politeness, and interpersonal relations, respectively. This study can be a guideline for teachers' characteristics development and improvement in case of lesson planning, teaching strategies, and being a role model for the students. The awareness of teachers' characteristics in every aspect is also highlighted.

Keywords: Teacher, Teachers' desired characteristics, English language teaching and learning

บทนำ

“อาจารย์” เป็นคำที่ใช้เรียกผู้สอนในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า เป็นคำที่หมายรวมถึงคณาจารย์ในวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์จะเป็นผู้รอบรู้สรรพวิชาเฉพาะด้าน มีความเชี่ยวชาญเป็นด้าน ๆ หรือแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้อาจเรียกอาจารย์ และเรียกกับผู้ที่มิตำแหน่งทางวิชาการว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์ ที่เชี่ยวชาญและมีผลงานทางวิชาการด้วย ฉะนั้นอาจารย์จึงมีความเชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ และสามารถนำแนวคิดหรือข้อค้นพบที่ใช้อ้างอิงในการดำเนินชีวิต การทำงาน หรือการปฏิบัติตน

จากการที่สังคมยอมรับในความสำคัญของอาจารย์ว่าเป็นบุคคลที่มีเกียรติ มีความสูงค่าในวิชาชีพและอาจารย์จะเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีงามนั้น คุณลักษณะอาจารย์ที่ดีมีหลากหลายลักษณะจะแตกต่างกันไปตามความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ความหลากหลายของคุณลักษณะดังกล่าว ถูกเลือกมานำเสนอให้ปรากฏออกมาในสถานการณ์ต่าง ๆ ภายใต้การนิยามตนเองของอาจารย์ดีในดวงใจจากเงื่อนไขที่มีความสัมพันธ์ในพื้นที่นั้น ที่เข้ามามีส่วนร่วมต่อการสร้างคุณลักษณะโดยตรงของอาจารย์ดีในดวงใจให้ปรากฏชัดขึ้น (Jitlung, 2015) ซึ่งองค์ประกอบด้านอาจารย์ที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบหนึ่งต่อการเรียนรู้ เนื่องจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ทั้งในด้านวิธีการและกระบวนการสอน การใช้ภาษา การปฏิบัติตนในการสอนการใช้สื่อการสอน ฯลฯ สามารถบ่งบอกและมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะหรือเจตคติต่อการเรียนและส่งผลต่อการเรียนรู้ได้ ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของอาจารย์จึงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะคุณลักษณะเป็นสิ่งแรกที่ผู้เรียนมองเห็น อาจารย์ควรแต่งกายให้เรียบร้อยและเหมาะสมกับสถานที่รวมทั้งกริยามารยาทต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์ การใช้ภาษาในการสอนก็เป็นสิ่งที่สำคัญ อาจารย์ที่ดีควรพูดจาไพเราะต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ในการแก้ไขปัญหาและสามารถจัดระเบียบตัวเองในทุก ๆ ด้าน นอกจากอาจารย์จำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่ดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน อาจารย์ยังต้องพัฒนาคุณลักษณะให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเรียนการสอน และจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของอาจารย์เป็นสำคัญ อาจารย์ต้องเป็นอาจารย์มืออาชีพที่รอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับสังคมโลกได้ (Kullabude et al., 2013)

ดังที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของอาจารย์ต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางกาย เช่น สีหน้าและท่าทางที่ยิ้มแย้มเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ต่อมาคือคุณลักษณะทางการแต่งกาย เป็นสิ่งแรกที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นจึงมีผลต่อทัศนคติต่อผู้เรียน การแต่งกายของอาจารย์จึงต้องคำนึงความเหมาะสมกับสถานที่และเวลา ความจริงใจ และความซื่อสัตย์ก็มีความสำคัญมาก เนื่องจากสามารถทำให้ผู้เรียนกล้าที่จะปรึกษาปัญหา

อาจารย์ อีกทั้งอาจารย์จะต้องมีการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลายและพัฒนาการเรียนรู้ต่อไป คุณลักษณะจึงเป็นสิ่งที่สังคมปัจจุบันให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะบุคคลที่มีคุณลักษณะดีเยี่ยมเป็นที่ต้องการของสถานศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ในการรับเข้าศึกษาต่อหรือการทำงาน (Chusai, 2013)

จากลักษณะปัญหาและด้วยความสำคัญของอาจารย์ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของความเป็นอาจารย์ตามความคาดหวังของผู้ประกอบวิชาชีพอาจารย์เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษาและทำให้อาจารย์เกิดความเข้าใจปัญหาด้านคุณลักษณะของตนเองว่ามีผลมากน้อยอย่างไรต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งเพื่อสร้างความตระหนักแก่อาจารย์ในเรื่องคุณลักษณะตนเองว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและหาแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาคคุณลักษณะในด้านนั้น ๆ ของอาจารย์โดยที่จะทำให้ทราบถึงปัญหาของตัวอาจารย์เองจากความคิดเห็นของผู้เรียน ซึ่งจะสามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการที่จะศึกษาและเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะไปในทางที่ดีและเหมาะสมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยจะศึกษาถึงความสำคัญของคุณลักษณะใน 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและสังคม และด้านการปฏิบัติตน (Ratanavilaisakul, 2002) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวอาจมีผลต่อการเรียนรู้และทำให้อาจารย์ได้ทราบถึงความสำคัญของคุณลักษณะจนนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณลักษณะของตนเอง อีกทั้งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับอาจารย์โดยใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวิชาชีพและจรรยาบรรณอาจารย์ เพื่อทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้อาจารย์มีการวางแผนและหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาแก้ไขปัญหในเรื่องของคุณลักษณะของตนเองว่าควรเริ่มแก้ไขอย่างไรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและทำให้อาจารย์มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในทุก ๆ ด้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ประชากรคือนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ตั้งแต่ระดับชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 208 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยพัฒนามาจาก Ratanavilaisakul (2002) และได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารด้านวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยลักษณะของคำถามเป็นข้อความเชิงบวก ซึ่งเป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ ใช้แบบสอบถาม Rating likert scale โดยให้ค่าของคำตอบเป็น 5 ช่วงคะแนน โดยเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นและความสำคัญที่มีต่อปัจจัยด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษจำนวน 20 ข้อ เป็นรายด้านได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการสอน จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านวิชาการ จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านคุณธรรมและสังคม จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านการปฏิบัติตน จำนวน 5 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Srisa-ard, 2011) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีความสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีความสำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติคิดเป็นค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษในภาพรวมและแยกรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีเกณฑ์ 5 ระดับของ Likert

ผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 208)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	19	9.13
หญิง	189	90.87
รวม	208	100
อายุ		
อายุน้อยกว่า 20 ปี	73	35.09
อายุมากกว่า 20 ปี	135	64.91
รวม	208	100
ช่วงชั้นปี		
1	41	19.71
2	47	22.60
3	82	39.42
4	38	18.27
รวม	208	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 90.87 เป็นเพศชายร้อยละ 9.13 อายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 35.09 และอายุมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 64.91 นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 39.42 ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 22.60 ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 19.71 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 18.27

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ในตอนที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและสังคม และด้านสุดท้ายคือด้านการปฏิบัติตน ดังตารางที่ 2-6

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
 อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา
 ภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาด้านการสอน

ด้านการสอน	N = 208		
	μ	σ	ระดับ ความคิดเห็น
1. สร้างบรรยากาศและสร้างความสนใจนักศึกษาขณะที่สอน	3.52	0.78	มาก
2. มีทักษะในการถ่ายทอดและอธิบายความรู้ได้เป็นอย่างดี	3.98	0.67	มาก
3. ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนเพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	3.84	0.57	มาก
4. ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้	3.90	0.70	มาก
5. ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.94	0.64	มาก
รวมด้านการสอน	3.83	0.67	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ควรมีคุณลักษณะด้านการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือ หัวข้ออาจารย์มีทักษะในการถ่ายทอดและอธิบายความรู้ได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมาคือ หัวข้อส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 หัวข้ออาจารย์ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90 หัวข้ออาจารย์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนเพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และหัวข้อสร้างบรรยากาศและสร้างความสนใจนักศึกษาขณะที่สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา
ภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ	N = 208		
	μ	σ	ระดับ ความคิดเห็น
1. มีความรู้ ความแม่นยำและความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง	4.00	0.77	มาก
2. มีความกระตือรือร้นในงานของตัวเอง	4.06	0.61	มาก
3. มีความรู้รอบตัว สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.98	0.73	มาก
4. มีความรู้ใหม่ ๆ และให้คำแนะนำแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน	4.00	0.64	มาก
5. พัฒนาการสอนสม่ำเสมอและมีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน	4.12	0.58	มาก
รวมด้านวิชาการ	4.03	0.68	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ควรมีคุณลักษณะด้านวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านวิชาการอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือ หัวข้ออาจารย์พัฒนาการสอนสม่ำเสมอและมีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 รองลงมาคือ หัวข้อมีความกระตือรือร้นในงานของตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 หัวข้อมีความรู้ ความแม่นยำและความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 หัวข้อมีความรู้ใหม่ ๆ และให้คำแนะนำแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และหัวข้อมีความรู้รอบตัว สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ด้านคุณธรรมและด้านสังคม

ด้านคุณธรรมและด้านสังคม	N = 208		
	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา	4.34	0.68	มาก
2. มีความยุติธรรม เมตตาและซื่อสัตย์	4.14	0.60	มาก
3. ปฏิบัติต่อนักศึกษาได้เหมาะสมและเสมอภาค	4.12	0.55	มาก
4. แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.22	0.85	มาก
5. รับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน	3.98	0.70	มาก
รวมด้านคุณธรรมและด้านสังคม	4.16	0.67	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ควรมีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและด้านสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและด้านสังคมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือหัวข้อมีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 รองลงมาคือ หัวข้อแต่งกายสุภาพ เรียบร้อย และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 หัวข้อมีความยุติธรรม เมตตา และซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ย 4.14 หัวข้อปฏิบัติต่อนักศึกษาได้เหมาะสมและเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 และหัวข้อรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาด้านการปฏิบัติตน

ด้านการปฏิบัติตน	N = 50		
	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีความอบอุ่นเป็นกันเอง	4.04	0.59	มาก
2. เอาใจใส่และเข้าใจความรู้สึกของนักศึกษา สามารถเข้ากับนักศึกษาได้	3.84	0.75	มาก
3. ใช้วาจาที่สุภาพ เหมาะสม	4.16	0.67	มาก
4. มีระเบียบวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี	4.02	0.78	มาก
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง คล่องแคล่ว ว่องไว	4.32	0.54	มาก
รวมด้านการปฏิบัติตน	4.07	0.67	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาหลักหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะ
อาจารย์มีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติตนโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
อาจารย์มีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติตนอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยประเด็นที่นักศึกษาให้ความ
สำคัญมากที่สุดคือ หัวข้อมีความเชื่อมั่นในตนเอง คล่องแคล่ว ว่องไว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32
รองลงมาคือ หัวข้อใช้วาจาที่สุภาพ เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 หัวข้อมีความอบอุ่นเป็น
กันเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 หัวข้อมีระเบียบวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
4.02 และหัวข้อเอาใจใส่และเข้าใจความรู้สึกของนักศึกษา สามารถเข้ากับนักศึกษาได้ มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.84

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ
อาจารย์ในระดับอุดมศึกษาที่พึงประสงค์ต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในแต่ละด้านโดยรวม

คุณลักษณะของอาจารย์	N = 50		
	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการสอน	3.83	0.67	มาก
2. ด้านวิชาการ	4.03	0.68	มาก
3. ด้านคุณธรรมและด้านสังคม	4.16	0.67	มาก
4. ด้านการปฏิบัติตน	4.07	0.67	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ควรมีคุณลักษณะในแต่ละด้านและโดยรวมในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะในแต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรมและด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และด้านการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนการสอน รายวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการสอน

จากผลการศึกษาที่พบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านการสอนในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการสอนในสาขาวิชาภาษาอังกฤษใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย อาจารย์เป็นผู้มีทักษะในการถ่ายทอดและอธิบายความรู้ได้เป็นอย่างดีส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนเพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Kullabude et al. (2013) พบว่า อาจารย์จำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของอาจารย์เป็นสำคัญ อาจารย์ต้องเป็นอาจารย์มืออาชีพที่รอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการและวิธีการ อีกทั้งสามารถสร้างบรรยากาศและเร้าความสนใจนักศึกษาขณะที่สอน อย่างไรก็ตามการสอนของอาจารย์แต่ละคนนั้นขึ้นกับทักษะและลักษณะของตนเอง เป็นการนำเทคนิควิธีและทักษะหลาย ๆ ด้านมาผสมผสานให้เหมาะสมสอดคล้องกัน จึงต้องใช้เทคนิคและทักษะหลายด้านร่วมกับประสบการณ์เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และต้องมุ่งจัดสรรการเรียนรู้ไปในทิศทางที่ดีและมีคุณธรรมในสังคม

1.2 ด้านวิชาการ

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านวิชาการในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์มีการพัฒนาการสอนสม่ำเสมอและมีเอกสารประกอบการสอนในวิชาที่สอน มีความกระตือรือร้นในงานตัวเอง มีความรู้ใหม่ ๆ และให้คำแนะนำแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน อีกทั้งมีความแม่นยำและความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความรู้รอบตัวสนใจศึกษาหาความรู้ทางวิชาการ สอดคล้องกับ Ratanavilaisakul (2002) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะอาจารย์พึงประสงค์ของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าธนบุรี พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในด้านวิชาการ คือ อาจารย์ควรมีการพัฒนาการสอนอย่างสม่ำเสมอ ใฝ่หาความรู้ใหม่ ๆ มีความรู้ในเรื่องที่สอนอย่างลึกซึ้ง สามารถชี้แนะสังคมและมีการพัฒนาการสอนและการศึกษาวิจัยอยู่เสมอ

1.3 ด้านคุณธรรมและด้านสังคม

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและด้านสังคมในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาต้องการอาจารย์ที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา แต่งกายสุภาพ เรียบร้อยและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความยุติธรรม เมตตาและซื่อสัตย์ ปฏิบัติต่อนักศึกษาได้เหมาะสมและเสมอภาค อีกทั้งรับฟังความคิดเห็นและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งการวางตัวของอาจารย์เป็นตัวอย่างหรือเยี่ยงอย่างให้แก่ผู้เรียนได้มาก แม้ว่าผู้เรียนจะมีความคิด ความอ่านของตนเองที่ไม่ต้องการเลียนแบบผู้ใหญ่ทุกประการเหมือนเด็กเล็ก แต่อาจารย์ก็คือบุคคลที่ผู้เรียนพิจารณาว่ามีความหมายสำคัญอยู่มาก โดยเขาจะสนใจและเฝ้าสังเกตนับตั้งแต่การแต่งกาย ไปจนถึงการประพฤติปฏิบัติ จะเป็นประสบการณ์ให้เขาได้พิจารณา นอกจากนี้การรู้ตัวตนเองของอาจารย์ การแนะนำให้ผู้เรียนประพฤติให้เหมาะสม ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่อาจารย์ต้องประพฤติและปฏิบัติตนให้เหมาะสมด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Chusai (2013) พบว่า คุณลักษณะทางการแต่งกาย เป็นสิ่งแรกที่ผู้เรียนสามารถมองเห็นจึงมีผลต่อทัศนคติต่อผู้เรียน การแต่งกายของอาจารย์จึงต้องคำนึงความเหมาะสมกับสถานที่และเวลา

1.4 ด้านการปฏิบัติตน

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีคุณลักษณะด้านการปฏิบัติตนในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คล่องแคล่ว ว่องไว ใช้วาจาที่สุภาพเหมาะสม และเป็นแบบอย่างที่ดี อีกทั้งยังเอาใจใส่และเข้าใจความรู้สึกของนักศึกษา สามารถเข้ากับนักศึกษาได้ สอดคล้องกับ Ratanavilaisakul (2002) พบว่า อาจารย์ที่ดีนั้น ต้องปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ปฏิบัติตนให้อยู่ในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ต้องปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ มีน้ำใจเอื้ออาทรต่อศิษย์ รักการสอน ใฝ่ความก้าวหน้า รับฟังความคิดเห็น และเป็นผู้ที่ปฏิบัติตนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สรุป

คุณลักษณะของอาจารย์ที่ดีนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง ทั้งต้องมีความรู้ความสามารถรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้งเพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปสอนศิษย์ได้ ต้องมีความอดทนต่อหน้าที่ ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ศิษย์มีระเบียบวินัย ความประพฤติทั้งทางกาย วาจา และใจ ที่แสดงถึงความเคารพในกฎหมาย ระเบียบประเพณีของสังคม และความประพฤติที่สอดคล้องกับอุดมคติหรือความหวังของตนเอง โดยให้ยึดส่วนรวมสำคัญกว่าส่วนตัว วางตัวให้เหมาะสม อาจารย์ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมายถึง

ต้องมีความประพฤติในลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุงมีเหตุมีผลในการทำหน้าที่การงาน การที่จะสอนศิษย์ให้ดีได้อาจารย์จะต้องทำให้ดีเสียก่อน ต้องเป็นผู้เสียสละอาจารย์ต้องเป็นที่พึ่งให้แก่ศิษย์ได้ และข้อสำคัญคือ อาจารย์ต้องมีความสำนึกในหน้าที่และการทำงานต่าง ๆ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้สะท้อนถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้สามารถนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงเรื่องคุณลักษณะของอาจารย์ที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้อาจารย์มีการวางแผนและหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาแก้ไขปัญหาในเรื่องของคุณลักษณะของตนเองว่าควรเริ่มแก้ไขอย่างไรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและทำให้อาจารย์มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในทุก ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ต่อคุณลักษณะของอาจารย์ที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คณะผู้วิจัยขอเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ด้านการสอน อาจารย์ควรมีสื่อการสอน เทคนิคการสอนใหม่ ๆ มีแบบทดสอบและการวัดที่เป็นมาตรฐาน มีการวางแผนการสอนให้ผู้เรียนมีกิจกรรมร่วมกัน มีการให้นักศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียน และมีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะทางด้านภาษาอังกฤษหรือมีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมมาให้ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่นักศึกษา เพื่อนำไปใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านวิชาการ อาจารย์ต้องพัฒนารูปแบบการสอนอย่างสม่ำเสมอค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาที่สอน มีความกระตือรือร้นที่จะสอนอย่างจริง ๆ และพร้อมให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน โดยกำหนดให้ต้องมีเวลาให้นักศึกษามาพบเพื่อปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านคุณธรรมและด้านสังคม อาจารย์ต้องสอดแทรกคุณธรรมให้เพิ่มมากขึ้นและควรจะได้มีการสอดแทรกการอบรมไปพร้อม ๆ กับการสอน อีกทั้งอาจารย์จะต้องมีความรับผิดชอบ เข้าสอนตรงต่อเวลาและสิ่งสำคัญคืออาจารย์ควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสม และต้องให้ความเสมอภาคต่อผู้เรียนอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ด้านการปฏิบัติตน อาจารย์ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองให้มากที่สุดและอาจารย์ควรพูดจาด้วยวาจาที่สุภาพ เหมาะสม สร้างความเป็นกันเองกับนักศึกษาเพื่อทำให้นักศึกษา

รู้สึกอยากจะเรียนไม่รู้รู้สึกเกี่ยวกับรายวิชาที่สอน อีกทั้งอาจารย์ควรจะปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ฝึกให้นักศึกษามีระเบียบวินัยในการเรียน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้จัดการประชุมหรือสัมมนา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์เพื่อให้ตระหนักถึงบทบาทในฐานะอาจารย์ที่ดีที่ควรประพฤติปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- Srisa-ard, B. (2011). *Basic Principles of Statistics*. (9th ed.). Bangkok: Suviriya Sarn. (in Thai)
- Chusai, S. (2013). A Study of Personality and Self-Adjustment Ability of the First Years Students, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University. *Phetchabun Rajabhat Journal*, 15(2), 135-144. (in Thai)
- Jitlung, K. (2015). Study Identity of Good Teacher in Heart. *Journal of Yala Rajabhat University*, 10(2), 45-58. (in Thai)
- Kullabude, P., Atiwitthayaporn, J. & Wehachart, R. (2013). Factors Affecting Self-Development According to Ethical Codes of Professional Teacher Career of Teachers in Schools under the Office of the Private Education Commission, Songkhla. *The 4th Hatyai National and International Conference*, May 10, 2013. Hatyai: Hat Yai University. (in Thai)
- Prarathhajariya, K. & Leowarin, U. (2015). *Being a Teach in the 21st Century: Student's Expectation*. Bangkok: Institute of Research and Development Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- Ratanavilaisakul, R. (2002). A study of the Lecturer's Characteristics Perceived as Desirable by King Mongkut's University of Technology Thonburi Students and Lecturers. *KMUTT Research and Development Journal*, 25(2), 149-165. (in Thai)